

La Costa Brava als vostres peus

Cal seguir per la carretera principal C-253 fins arribar a la sortida de Platja d'Aro. Un cop veiem la pujada al final del poble, hem d'aprofitar una rotonda per passar **▲** a circular per la vorera de l'esquerra. La pujada se'ns farà més còmode i segura, atès que la carretera no té voral i fa una pujada considerable. Un cop a la rotonda dels vents, baixarem pel primer carrer a l'esquerra directe fins a la platja. Allà seguirem cap a la dreta pel carrer del front de mar, que enllaça amb la carretera que ens portarà al port de Sant Feliu de Guíxols, havent fet un tram de pujada un xic exigent. Tot asfaltat i compartit amb vehicles.

PLATJA D'ARO. Abans d'arribar al nucli urbà passarem pel costat de la vila romana **1** del Pla de Palol (segles I aC - IV dC). La travessa de Platja d'Aro ens oferirà una àmplia oferta comercial i, just quan tornem a arribar a mar, podrem veure a la nostra esquerra un bon exemple de dunes litorals **2** a la platja de Sant

Pol. Aquí podem seguir un petit tros del camí de ronda de S'Agaró, amb pocs graons al primer tram, i a banda de la riquesa natural pròpia d'un espai litoral, també podrem contemplar bons exemples d'arquitectura noucentista **3** al costat de mar.

4 LA COSTA BRAVA. El tram que ens uneix amb Sant Feliu, des de S'Agaró, tant si el fem a peu com en bicicleta, ens oferirà, a vista d'ocell, unes magnífiques vistes de la Costa Brava en sentit estricte; la d'una costa molt retallada, amb penya-segats granítics de color rosat poblats per pins verds que es fonen amb el blau intens del mar.

SANT FELIU DE GUÍXOLS. Nascuda d'una petita vila de pescadors,

Monestir de la Porta Ferrada.

al costat d'un monestir benedictí **5** famós per la seva porta ferrada del segle X, ha crescut gràcies al desenvolupament de la indústria surera i tapera.

El Monestir de la Porta Ferrada, iniciat l'any 968, acull el Museu d'Història

de la Ciutat i l'Espai Carmen Thyssen, on trobarem exposicions temporals provinents de la seva col·lecció. La ciutat té altres espais d'exposició, com el Museu de les Plaques de Cava **6**, el Museu del Salvament **7** i el Tinglado del Port **8**.

Finalment cal remarcar el passeig de mar, reflex del progrés econòmic de la indústria surotapera, presidit per les nombroses residències senyoriales d'estil modernista i l'ermita de Sant Telm, situada sobre els penya-segats meridionals i que, es diu, va inspirar Ferran Agulló a utilitzar per primer cop el terme Costa Brava.

Les vies verdes de Girona

Iniciarem aquest tram des del Tinglado del Port, quilòmetre 0 de les vies verdes de Girona. Des d'aquí i fins a Olot, al llarg de 100 km, seguirem aquesta infraestructura. No té pèrdua. Només cal seguir la senyalització constant de les vies verdes. El ferm és en la seva majoria de sauló compactat, tot i que en les travesses urbanes també s'hi intercalen tram asfaltats.

1 EL TINGLADO DEL PORT. Aquest espai acull un centre d'interpretació amb elements ferroviaris, una locomotora i dos vagons. A l'espai s'hi explica la transformació de via fèrria a via verda, l'arribada al port i quins són els beneficis de les vies verdes. També podem trobar-hi informació sobre els secrets de les vies verdes, un projecte d'interpretació del territori que ens ajudarà a conèixer i a interpretar el patrimoni històric i natural de les vies verdes i el seu entorn immediat. Aquí podrem adquirir guies editades en paper i també podrem saber més sobre

El castell de Benedormiens.

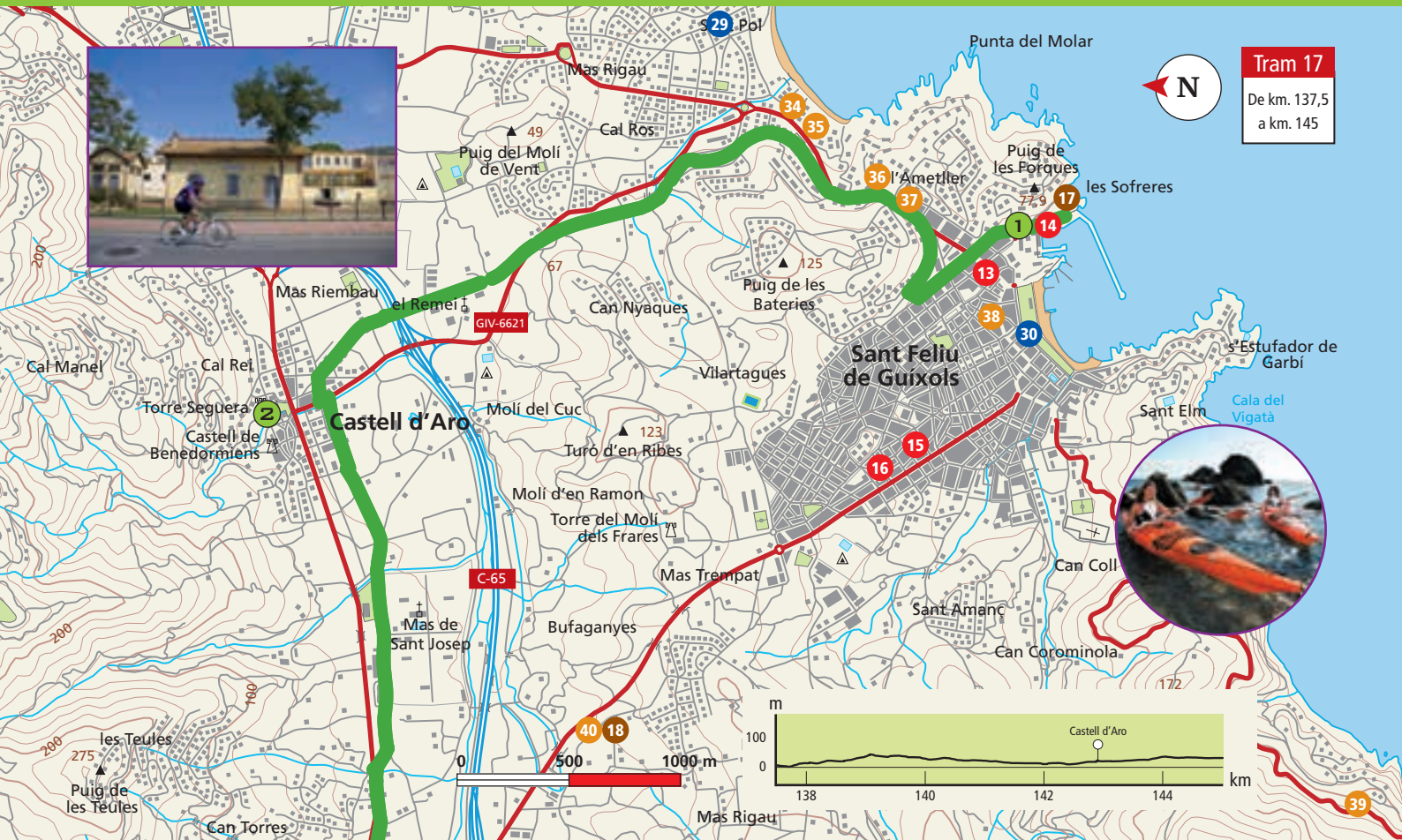
l'aplicatiu per telèfons mòbils (e-rutes de Girona) amb informació audiovisual georeferenciada.

Al centre també ens explicaran tota l'oferta d'activitats nàutiques i marítimes (caiaic, esnòrqueling, submarinisme, vela, etc.) que podem fer en aquest litoral i, des d'aquí mateix, podrem contractar o reservar aquestes activitats. Cal tenir en compte que el litoral que va des de Sant Feliu cap al sud és un dels

espais marins més rics en biodiversitat de la Costa Brava. D'aquí ve la gran oferta en activitats nàutiques i sobretot subaquàtiques.

Esment a part cal fer al caiaic, considerat per alguns dels seus practicants com el cicloturisme del litoral, atès que permet recorre sense motor i amb l'energia del propi cos, i per tant amb poques interferències amb el medi, llargues distàncies del litoral.

CASTELL D'ARO. El nucli antic **2** de Castell d'Aro, situat sobre un turó a la dreta de la nostra ruta, s'originà al voltant del Castell de Benedormiens (segle XI). Tot el poble, amb els seu carrer medieval, fou declarat conjunt històric artístic el 1971. El Castell és una fortalesa militar per protegir la Vall d'Aro dels atacs militars. Prop del castell podem trobar el Museu de la Nina, amb una col·lecció fixa de més de 800 peces que van des del segle XIX fins avui i que són procedents de diferents països.

Toquem les Gavarres, palpem el suro

Aquest tram que uneix les poblacions de Santa Cristina d'Aro i Llagostera és el que més s'endinsa en el paisatge gavarrenc. Aquí podrem veure, al costat de la via, els boscos d'alzina surera amb alguns dels arbres pelats a la part inferior de la seva soca, precisament per aprofitar el suro.

També podrem observar a les trinxeres excavades pel tren la geologia bàsica del massís, constituït principalment per granit. Precisament aquest material dóna unes morfologies característiques que són força visibles abans d'arribar a la Font Picant, a l'esquerra de la nostra ruta. Recorden al famós pa de sucre de Rio de Janeiro, al Brasil, però amb unes dimensions molt més modestes. Podem trobar senyals interpretatius dels secrets de les vies verdes que ens ho expliquen.

SANTA CRISTINA D'ARO. Des de davant de l'estació, on hi ha l'oficina de turisme, podem veure l'església parroquial **1** iniciada el segle XI i

acabada el XVIII, i un metres més endavant podem visitar la Casa Màgica **2**, un petit museu de la il·lusió i la curiositat.

3 ROMANYÀ. Des de l'estació de Font Picant ens podem desviar a la dreta cap a Romanyà, per un recorregut de 6 km i 200 metres de desnivell. Compte, és una carretera transitada **Δ**.

Situat al cor de les Gavarres, és un nucli medieval amb masies i cases pairals ben conservades. L'església de Sant Martí **4** és una construcció preromànica de creu grega que data del segle X. Però el tresor de Romanyà se situa a poc menys d'1 km del nucli, en direcció a Calonge. Es tracta del Dolmen de la Cova d'en Daina **5**, un sepulcre megalític construït vers el 2700-2200 aC, format per una cambra funerària rectangular coberta amb lloses de granit i

protegida per un cromlec d'11 metres de diàmetre.

LLAGOSTERA. Situada dalt d'un turó, té una vista privilegiada sobre la depressió de la Selva. El turó està coronat per l'església parroquial de Sant Feliu **6** (segle IX). El poble es formà al voltant del castell feudal del segle XII, dins del recinte emmurallat del qual encara es poden veure dues torres i part de la muralla, al costat de l'església. Precisament, és des de la plaça situada al seu davant des d'on es pot observar tota la plana de la

Selva i els relleus que l'envolten. Com les poblacions situades a peu de les Gavarres, l'esplendor de la indústria surotapera a partir del segle XVIII va deixar alguns edificis modernistes que destaquen a la vila. El casino de la Plaça de la Vila **7** n'és un bon exemple.

L'església parroquial de Sant Feliu.

Una depressió emmosaiada

Pont sobre la riera de Verneda.

La zona planera que travessarem des de Llagostera fins a Girona és la depressió tectònica de la Selva. Un territori enfonsat a favor de falles normals, responsables de l'existència d'aigües calentes en diferents punts de la zona (Caldes de Malavella). Aquesta depressió s'omplí de sediments provinents dels relleus limítrofes que donaren així una morfologia plana al centre de la depressió. Abans d'arribar a Cassà de la

Can Nadal (Ajuntament de Cassà de la Selva).

Selva trobareu un plafó interpretatiu que us ajudarà a identificar els relleus visibles.

Aquesta plana fèrtil constitueix un excel·lent paisatge en mosaic, combinant retalls de boscos d'alzines i pins, amb camps de conreu de cereals, blat de moro i amb arbres fruiters, especialment entre Cassà i Llambilles.

Així que sortim de Llagostera, si girem la vista enrere veurem la silueta de l'església de Sant Feliu. El mateix ens

passarà al arribar a Cassà on l'església de Sant Martí domina la visió de la vila.

CASSÀ DE LA SELVA. És també una de les viles que ha viscut molts anys de la indústria surotapera aprofitant l'abundància i la qualitat del suro de les Gavarres. Si ens endinsem a la vila podrem veure-hi construccions modernistes destacables associades a l'època esplendorosa d'aquesta indústria. En són un bon exemple Can Nadal, actualment seu de l'Ajuntament i situat al peu de la ruta, i Can Trinxeria, situat a la plaça de la Coma al centre de la vila, un espai d'exposicions i concerts musicals, especialment a l'estiu.

1 PARC ART. El Parc Art exposa a l'aire lliure 150 escultures contemporànies d'artistes de renom nacional i internacional que es troben sembrades, aquí i allà, dins

un jardí de més d'una hectàrea. A més, com un fet excepcional, els escultors han pogut escollir la ubicació i instal·lació de la seva obra que, d'aquesta manera, estableix un diàleg molt suggerent amb el seu entorn. Condicions de visita a www.parcart.net.

LLAMBILLES I L'ERMITA DE SANT CRISTÒFOL. La ruta dels secrets de les vies verdes que va a l'ermita de Sant Cristòfol **2** i que podeu seguir des

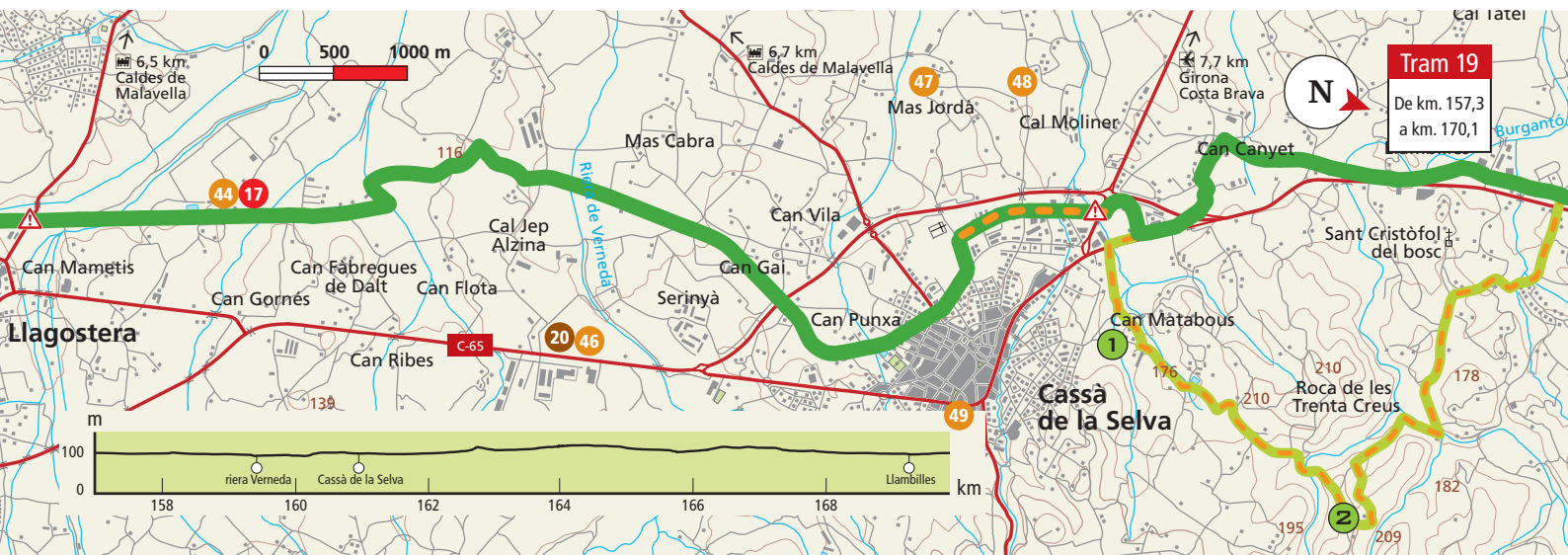
de Cassà o des de Llambilles us endinserirà pels paisatges de suro de les Gavarres.

L'ermita de Sant Cristòfol.

L'estació de Llagostera.

Els terrissaires i la ciutat immortal

Museu de la Terrissa de Quart.

El rebliment de la depressió ha donat nombroses terreres d'argila treballada amb mestratge per l'elaboració de ceràmiques diverses des de fa més de 700 anys. La vila de Quart n'és el nucli principal i, a peu de via verda, hi podrem trobar el museu de la terrissa.

1 EL MUSEU DE LA TERRISSA.

Situat a l'antiga bòbila de Santa Margarida o de Can Ginesta, rajoleria de Quart, el visitant pot conèixer els espais del rajoler, el perquè de la ceràmica, el seu procés d'elaboració i quines són les peces tradicionals, especialment les peces de terrissa negra.

Pont sobre l'Onyar a la Via Verda del Carrilet.

GERUNDA, LA CIUTAT IMMORTAL.

Arribem a la capital, Girona, la ciutat més important de tota la ruta, per un dels quatre rius que la banyen, l'Onyar.

L'skyline de la ciutat està dominat per la Catedral i l'església de Sant Feliu, i el sobrenom d'immortal el rebé gràcies a la

seva resistència a las tropes napoleòniques durant l'anomenada Guerra del Francès del 1809.

La seva història és, però, molt més complexa i es llegeix en les seves pedres, en els seus monuments i jardins, en el seu urbanisme i també en el folklore, des de la Gerunda romana fins a la Girona del segle XXI. El barri vell és el nucli primitiu en el qual s'hi conserva un dels calls jueus més importants de Catalunya, la Catedral,

Cases de l'Onyar amb Sant Feliu i la Catedral al fons.

una de les obres gòtiques més sorprenents d'Europa, i la ciutat medieval, on els noms dels carrers recorden la situació dels antics oficis i gremis de la ciutat.

A part, Girona s'envolta d'un entorn natural a tocar de la vida urbana. La Vall de Sant Daniel, la Devesa plena de plàtans, i la riba del Ter són alguns dels paratges que el ciutadà o el visitant pot trobar per escapar-se de la ciutat, passejar-hi i gaudir de la natura.

Girona, una trama urbana mil·lenària

Pont de Sant Feliu amb l'església de Sant Feliu i la Catedral al fons.

1 LA GATEDRAL. Construïda sobre successives edificacions religioses, la catedral de Girona va ser aixecada entre els segles XIV i XVII. La principal característica d'aquest temple de dimensions espectaculars és la immensitat de la seva única nau, d'arquitectura gòtica.

Barri Vell de Girona.

Encara que l'església fou inicialment concebut com a temple de tres naus, l'any 1417 es va prendre l'arriscada decisió de continuar-la amb una sola nau, enfrontant-se a l'atreviment constructiu que representava per a l'època. El resultat va ser una sola nau que, amb els seus gairebé

23 metres d'amplada, és la nau gòtica més ampla del món.

2 ESSLÉSIA DE SANT FELIU. Aquest edifici gòtic amb elements romànics és l'església més antiga de Girona (segle IV). Al costat de l'altar major hi ha vuit sarcòfags romans encastats a la paret.

3 PASSEIG ARQUEOLÒGIC. El casc antic de Girona està rodejat per grans zones emmurallades que es poden recórrer pel Passeig Arqueològic. La passejada pel camí de ronda de les velles muralles carolíngies (segle IX) i baixmedievales (segles XIV-XV) que tanquen el centre històric per l'est ens obre un mirador privilegiat de la ciutat.

4 BANYS ÀRABS. Aquest edifici d'estil romànic es va construir el 1194 tot

imitant l'estructura dels banys musulmans, aleshores de moda. Al seu interior es troben diferents sales termals.

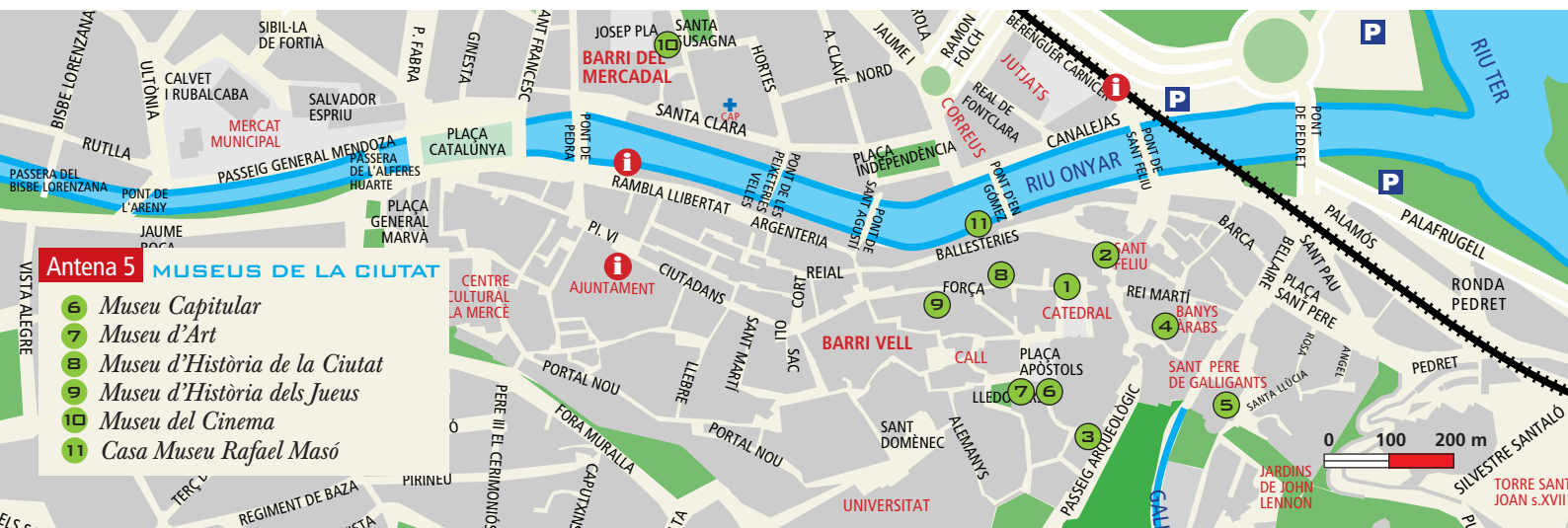
5 MONESTIR DE SANT PERE DE GALLIGANTS. Seu del Museu d'Arqueologia de Catalunya, el monestir benedictí de Sant Pere de Galligants (segle XII) és un dels monuments més notables de l'art romànic català. Destaca pel campanar, la rosassa de la nau i el claustre.

Les Deveses de Girona.

Pujada de Sant Domènec al Barri Vell de Girona.

El Ter: un riu que dóna vida

Durant els propers 20 km pedalarem molt a prop del riu Ter i, tot i que només el veurem de tant en tant, sempre notarem la seva presència. Tan bon punt sortim de Girona travessarem La Devesa, el parc urbà més gran dels països catalans, amb una plantació de més de 2.500 plàtans d'uns 150 anys d'antiguitat. Les plantacions de plàtans que continuen més endavant a la població de Salt, amb una extensió molt superior, estan interrompudes per una zona d'hortes molt emblemàtica, lligada a les ciutats de Girona i Salt.

Embarcador del Ter a Salt.

al Museu de l'Aigua de Salt **1**, ubicat a l'antiga fàbrica tèxtil de la Coma-Cros, avui transformada en factoria cultural (carrer Sant Antoni, 1).

Un cop travessem les hortes de Salt, i al costat de les deveses, podem desviar-nos fins al pla dels Socs **2**, una àmplia clariana que havia estat una antiga illa del Ter i que actualment està en un molt bon estat de conservació. Ens creuarem amb diferents basses que són refugi

Les Deveses de Salt.

de nombroses aus i de mamífers tan emblemàtics com la recuperada llúdriga.

BESCANÓ. El tram d'aquest terme es caracteritza per les magnífiques centrals hidroelèctriques modernistes associades a l'aprofitament energètic del riu i dels canals laterals. Una de les més destacades porta el nom de la població de Bescanó i es troba a la sortida d'aquesta, a l'esquerra de la via verda **3**. Destaca per les figures monstruoses del canal de

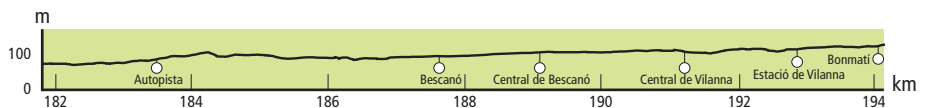
SALT. Municipi molt vinculat amb el Ter, primer per la pagesia que ha conreat i conrea les seves ribes i després per l'arribada de la indústria tèxtil, a mitjans del segle XVIII, lligada a l'aprofitament de la força de l'aigua de la sèquia Monar. Aquestes i altres vinculacions amb el riu les podreu veure

sortida i per la seva maquinària original, que encara avui està en funcionament. Més endavant, a la dreta de la nostra ruta, trobarem la de Vilanna **4**. Entre mig d'ambdues, cal destacar el pou de glaç **5**, una construcció cilíndrica en pedra, parcialment enfonsada al subsòl, que servia per conservar el gel que a l'hivern es feia en una bassa propera.

BONMATÍ. A l'altre costat del riu, al final d'aquest tram, hi ha la població de Bonmatí. Fer-hi una passejada permet conèixer una de les colònies que van aprofitar l'aigua del Ter pel funcionament d'una indústria tèxtil. Cal destacar-ne el mas Bonmatí, d'estil neogòtic, amb una torre octogonal que fou la residència de l'impulsor de la colònia.

La central elèctrica de Bescanó.

El riu que s'amaga i les viles medievals

Continuem per via verda fins el Pasteral per on travessem el riu Ter. Cal anar amb compte amb la cruïlla de la carretera abans d'arribar a Anglès **1**. Tot just hem entrat a la comarca de la Selva. Passat el Ter, el traçat ferroviari es va aprofitar per fer la carretera i la via verda discorre per una alternativa amb pendents molt pronunciades **2**. Una altra alternativa perfectament senyalitzada passa pel voral de la carretera i va fins al cementiri d'Amer abans de tornar a la via verda.

EL TER, UN RIU QUE S'AMAGA. Passada la Cellera de Ter, veurem com la plana es va tancant fins a quedar envoltada de muntanyes que no ens deixen endevinar per on pot continuar el Ter. En arribar al Pasteral descobrim que el riu surt darrera una muntanya escarpada, encaixonat entre relleus abruptes; és el pas del Ter alt **1**, que dona

nom al nucli de població que acabem de passar.

LES VILES MEDIEVALS: ANGLÈS. La part de la vila situada dalt del turó conserva vestigis clars de la vila medieval emmurallada, tot al voltant de la plaça de la vila, antiga plaça d'armes del castell. D'aquest barri vell cal destacar-ne les Cases Modernistes, obra de Rafael Masó **2**, de qui hem pogut visitar la casa museu a Girona.

3 EL PONT SEC DE SANT JULIÀ DE LLOR. Aquest pont romànic, ubicat al pas d'una antiga via romana, resta actualment entre mig de camps de conreu, molt probablement degut als desplaçaments del riu. Hi podem accedir sortint d'Anglès a la dreta i seguint la carretera cap a Sant Julià.

Villa Eulàlia. Casa modernista d'Anglès.

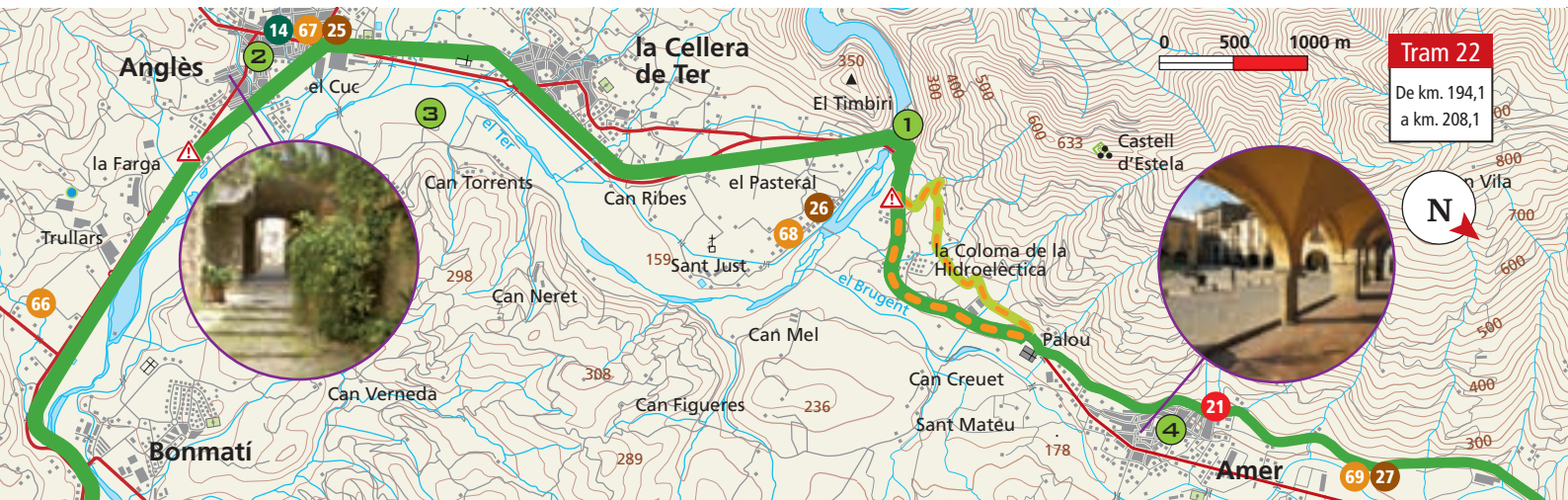
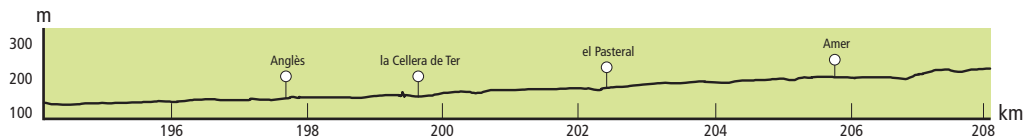

Estació d'Amer.

AMER. Nucli creat al segle X, al voltant d'un monestir benedictí (949) i de l'antic camí ral de Girona a Olot. Del Monestir en queda l'església i les dependències abacials que acullen el museu etnològic, amb més de 2.500 peces que mostren l'evolució tecnològica de les eines i les feines del camp. La resta, especialment

el claustre, fou destruït pels terratrèmols del 1427.

Un dels elements més destacables de la vila és la plaça Porxada **4**. Una de les places porxades més grans i elegants de Catalunya que té la particularitat d'estar feta amb llambordes de diferents municipis de Catalunya.

Un túnel de boscos, amb volcans amagats

Ruta del Carrilet. Tram Amer-Les Planes.

Aquest tram cal agafar-se'l amb calma. Malgrat anar per via verda, a Amer s'incrementa lleugerament el pendent fins al Coll d'en Bas. Fins a les Planes d'Hostoles (10 km) té llargues rectes que amb el pendent de pujada esdevenen inacabables i fan d'aquest un dels trams

més durs de les vies verdes. Estem entrant a la comarca de la Garrotxa.

UN TÚNEL ENTRE BOSCOS.

La via segueix la Vall del Brugent, fins al Coll d'en Bas, principalment pel seu marge dret (esquerre en el sentit de la nostra marxa). Passem per l'obaga, dins una massa densa i extensa de boscos de roures, alzines i pi roig. Tindrem la sensació de passar per un túnel dins el bosc, especialment en aquells trams on les trinxeres ferroviàries arriben a una alçada considerable.

LA FALLA D'AMER I L'ORIGEN DELS VOLCANS AMAGATS.

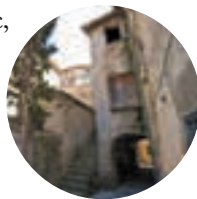
Per entre les Planes d'Hostoles i Sant Feliu de Pallerols passarem al marge esquerre, al solei, des d'on podrem observar la seva dissimetria. El marge dret, coronat per la cinglera del far ben visible a la sortida de les Planes d'Hostoles, és més alt i escarpat que el marge esquerre, que és més baix i discontinu i de relleus menys marcats.

Antiga estació de Sant Feliu de Pallerols. Ruta del Carrilet.

Aquest efecte és degut a la falla d'Amer, la qual segueix la mateixa direcció que la vall i que va enfonsar més de 1.000 metres el marge esquerre, situat al NE, respecte al dret, situat al SW. Aquesta falla és també la responsable dels volcans de la zona; de fet, si us hi fixeu bé, 1 km abans d'arribar a Sant Feliu de Pallerols 1 veureu nombrosos fragments de roques molt fosques als costats i al mig del camí. Són roques volcàniques que provenen de

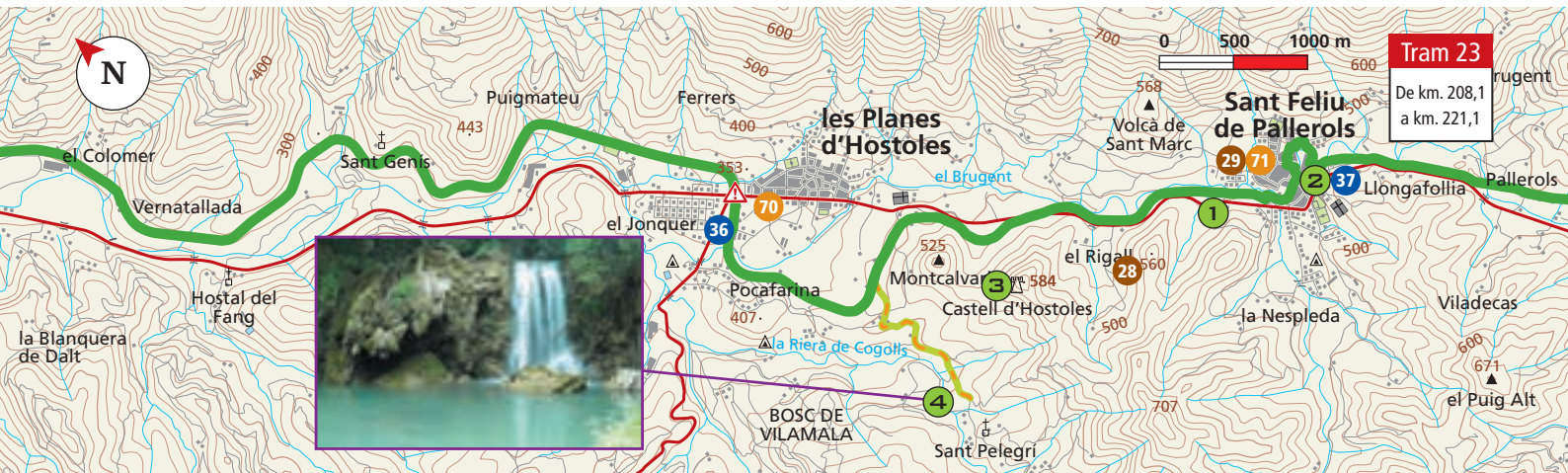
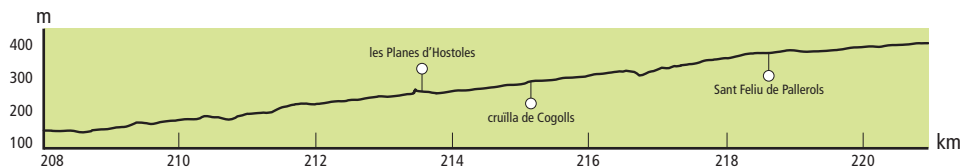
l'erupció del volcà de Sant Marc, situat just a l'altre costat del riu Brugent, riu que des de Sant Feliu fins a Les Planes discorre per sobre de les colades de lava que expulsaren aquests i altres volcans i que fluïren cap a les parts més deprimides de la vall: el fons del riu. Si voleu visitar aquests volcans o rebre'n més informació, entreu al centre de visitants del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, ubicat a l'antiga estació 2 de Sant Feliu de Pallerols.

EL CASTELL D'HOSTOLES I ELS GORGS DEL MOLÍ DELS MURRIS.

Poc després de les Planes d'Hostoles, una de les rutes dels secrets de les vies verdes ens acompanya a aquests dos espais. El Castell 3, que veurem des de la sortida de les Planes, és del segle IX

i tingué una especial importància en la revolta remença. Als Gorgs hi destaquen les formacions de tosca o travertí, roca formada per la precipitació de carbonat càlcic sobre la vegetació, talment com si les plantes quedessin petrificades 4. És especialment recomanable a l'estiu, on a més ens hi podrem banyar.

La plana fèrtil, bressol dels remences

Un cop arribem al Coll d'en Bas, punt més alt de la ruta del carrilet, tindrem davant nostre la Vall d'en Bas. Una vall ampla de fons pla, envoltada de relleus molt escarpats, dominats pel Puigsacalm al NW i els cingles de Falgars al SW. Fins a Olot els nuclis més importants que travessarem són Sant Esteve d'en Bas i les Preses.

LA GÈNESI DE LA PLANA. EL PARC DE PEDRA TOSCA.

Diverses colades volcàniques han barrat la vall en el seu punt de desaigua creant un represament al riu Fluvià. D'aquí, probablement, ve el nom de la població de les Preses. D'aquesta manera la vall quedà inundada i s'anà omplint de sediments fins que, barrejats amb els volcànics, donaren un terreny que amb el temps ha esdevingut molt fèrtil, però que en els seus inicis era molt dur de treballar. Es tractava d'un terreny pantanós on a més, en alguns llocs, calia anar apartant els nombrosos fragments de roca de grans dimensions expulsats pel vulcanisme.

Ruta del Carrilet a Sant Esteve d'en Bas.

Podeu visitar el Parc de Pedra Tosca **1**, a peu de via verda on encara trobareu les artigues, petits tram de terreny cultivable, limitats per parets fetes amb les roques volcàniques que anaren destriant del terreny.

ELS REMENCES. A la Catalunya feudal es conegué com remences (o pagesos de remença) els pagesos sotmesos a diverses servituds de la noblesa i als seus mals usos, entre els que hi havia el dret de remença. Aquest obligava el pagès a entregar una substancial quantitat si volia

Ruta del Carrilet entre Amer i Sant Esteve d'en Bas.

abandonar el mas. Normalment el pagès no podia pagar i això l'obligava a viure una existència lamentable, esclau de la terra.

Davant d'aquests fets nasqué a la Vall d'en Bas el primer síndic agrícola de tota Europa, que liderat per Francesc de Vermtallat el segle XV es revoltà contra la noblesa per aconseguir un tracte just. S'aconseguí el 1486 amb la Sentència Arbitral de Guadalupe, la qual abolia les servituds.

ELS POBLES DE LA VALL. ELS HOSTALETS I EL MALLOL. Un

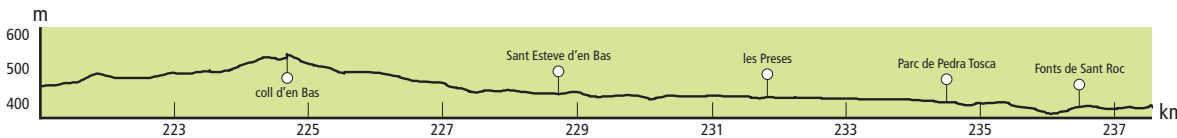
recorregut pels secrets de les vies verdes ens porta a conèixer alguns pobles de la vall, on trobareu vestigis de la història remença i des d'on podreu contemplar la

bellesa del relleu que l'envolten.

Els Hostalets **2**, declarat conjunt històric-artístic, on destaca la imatge pintoresca de les cases rústiques del carrer

Teixeda, amb les seves balconades de fusta plenes de geranis.

El Mallol **3**, situat en un pujol estratègic, fou antiga residència dels vescomtes d'en Bas i el seu centre administratiu. Conserva restes del Castell i d'alguns edificis significats.

Paisatges volcànics

OLOT I EL PARC NATURAL. La ciutat se situa dins el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa que acull el paisatge volcànic més important de tota la península ibèrica. Aquest vulcanisme està lligat al sistema de fracturació del neògeno-quaternari que afecta a tota la zona de la nostra ruta. Geològicament parlant és un mecanisme molt recent i que per tant ha condicionat l'actual distribució orogràfica i paisatgística. Per exemple, les depressions de l'Empordà i la Selva, que hem travessat a la nostra ruta, són creades per aquest sistema de falles. La falla d'Amer, la més recent del sistema, i que a banda de donar lloc a la majoria de volcans de la regió, ha causat moviments sísmics amb efectes a escala humana com els terratrèmols del 1427 i 1428, que han deixat empremta sobre el patrimoni històric a Amer, Olot, Sant Joan de les Abadesses o les poblacions de la Vall del Tec. De fet, aquesta última vall, que creuarem amb la nostra ruta, deu la seva orientació i morfologia actual a una falla d'aquest sistema.

El Casal dels Volcans.

EL CASAL DELS VOLCANS
Aquest edifici modernista situat a al Parc Nou, acull el centre d'informació del parc Natural i el Museu dels Volcans **1**, on es presenta de forma clara i didàctica la situació sísmica i volcànica de la Garrotxa. No us perdeu el simulador de terratrèmols!

LES RUTES DELS SECRETS DE LES VIES VERDES. Des d'Olot, tres rutes dels secrets de les vies verdes. ens

Les Fonts de Sant Roc. Olot.

permeten recórrer els elements de més interès del parc:

1. L'art dels paisatges **1**
S'inicia a les Fonts de Sant Roc, just a la vostra arribada a Olot. Passa per davant del casal dels Volcans i ens permet visitar paisatges emblemàtics, font d'inspiració artística.

2. Fagedes entre volcans **2**
Enllaçada amb la ruta anterior, ens permetrà arribar fins a la fageda d'en Jordà **3** i el volcà Croscat. La fageda d'en Jordà és un bosc de faigs excepcional

Prismes de Basalt. Les tres colades. Sant Joan les Fonts.

perquè creix en un terreny planer i s'assenta damunt d'una colada de lava del volcà Croscat. D'aquest volcà, gràcies a un tall a les seves grederes podrem observar-ne l'estructura interna. A Can Passavent, el centre d'interpretació situat al mateix indret, hi trobarem informació més detallada **4**.

3. El Montsacopa i Les tres colades **5**
A la sortida d'Olot cap al nord, i prenent la desviació de la via verda que va a la Vall de Bianya, podem fer una petita visita al Montsacopa **5**, un volcà urbà des del cim del qual es pot gaudir d'una bona panoràmica de la ciutat.

Si seguim per la via verda cap a la Vall de Bianya, trobarem al nucli de Llocalou l'inici de la ruta de Les tres colades **7** que ens apropa a unes interessants cingleres de columnes basàltiques.

Ciutat d'art i volcans

OLOT. Capital de la Garrotxa. La seva història transcorre estretament lligada al seu medi físic, als moviments sísmics i a les condicions d'una terra volcànica que ha estat escenari de les guerres remences del segle XV i font d'inspiració per als artistes paisatgistes de l'Escola d'Olot.

La combinació de les formes volcàniques i una climatologia humida i temperada ha propiciat l'existència d'una abundant i variada vegetació, especialment dels policromàtics boscos de caducifolis, que ha servit d'inspiració artística tant als pintors de l'anomenada Escola Paisatgística d'Olot com a poetes. Una bona mostra d'aquesta escola pictòrica es pot observar al Museu Comarcal (carrer Hospici, 8).

L'arquitectura modernista i els passejos arbrats són els elements de la ciutat que més captiven per la seva bellesa, tot i que també hi trobem altres estils arquitectònics en construccions com el Claustre del Carme (segle XVII) o l'església de Sant Esteve (segle XVIII). La Casa-Museu Can

Vista aèria del volcà de Santa Margarida.

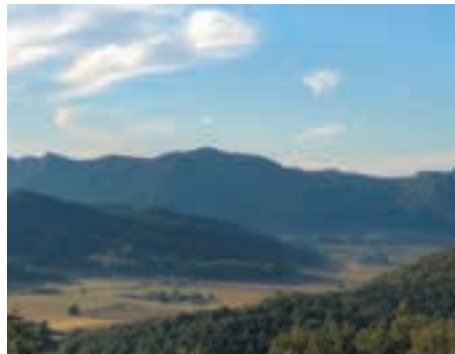
Trincheria (carrer Sant Esteve, 29) permet visitar una casa pairal del segle XVIII, on destaca el pessebre monumental, un dels elements que més ha contribuït a donar popularitat a la casa.

Precisament l'elaboració artesanal d'imatgeria religiosa és una de les activitats

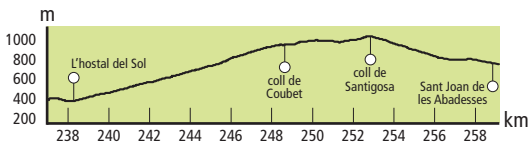
peculiaris arrelades a la ciutat i que ha consolidat Olot com a zona d'interès artesanal. La visita al Museu dels Sants (carrer Joaquim Vayreda, 9), és una experiència xocant i singular que permet apropar-nos a les tècniques tradicionals emprades en la imatgeria religiosa.

Escalant els Pirineus a través de les fagedes i els volcans

A la sortida d'Olot deixarem ja les vies verdes. Aquest tram és compartit amb vehicles, discorre plenament per una carretera amb poc trànsit, especialment entre setmana. Aquí és on s'inicien els Pirineus geològicament parlant, i això es nota perquè orogràficament comencen les pendents de pujada (més de 600 metres

en 10 km) ▲. Anirem deixant a vista d'ocell la plana de la Vall d'en Bas i la ciutat d'Olot. En arribar al coll de Coubet podem divisar 'de tu a tu' els cims dels Pirineus més orientals, a l'altre costat de la serra que hem pujat. Un cop passat el coll de Coubet 1, en passar a l'obaga, el canvi de vegetació ens recorda que estem en zona muntanyosa i que deixem els boscos d'alzines i roures per endinsar-nos a les fagedes. Recordeu d'abrigar-vos a la baixada ▲! Sou als Pirineus i baixareu de pressa, i en fer-ho ja sereu al Ripollès.

Ripoll, el bressol de Catalunya

La Ruta del Ferro i del Carbó, en al·lusió a la important tradició de la farga al Baix Ripollès i a l'extracció de carbó a les mines d'Ogassa, ressegueix el trajecte que feia el tren antigament entre Ripoll i Toralles 1. Des d'aquest punt hi ha un tram de nova construcció que fa d'enllaç fins el tram superior, per on circulaven les vagonetes mineres només per efecte de la gravetat, a partir d'un enginyós sistema d'extracció del carbó. Des de Ripoll, podem arribar fins a Campdevànol 2 on hi ha un altre tram de 4 km de via verda que ressegueix un antic camí Ral i Ramader.

XEVI F. BUIELL

RIPOLL. Capital de la comarca, és un recinte històric, estratègic i defensiu, envoltat per la muralla aixecada al segle XIV al voltant del monestir i del poble. Actualment encara es conserva una de les torres de les cinc portes d'accés. A la Plaça Gran hi destaquen els porxos i

els principals edificis d'interès històric o arquitectònic.

3 EL MONESTIR DE SANTA MARIA DE RIPOLL. Fundat l'any 880 pel comte Guifré el Pilós, va obtenir un enorme poder polític, social i cultural que va situar-lo com a punt de referència en el procés de formació de Catalunya. Bona

mostra de l'art romànic conserva actualment molts elements originals: la porta principal, el claustre, les parets mestres i algunes absidioles, i moltes de les tombes comtals, entre les quals cal destacar la de Guifré

el Pilós. Al costat del monestir si situa el Museu Etnogràfic inaugurat el 2011 i que acull la oficina de informació turística.

4 LA FARGA PALAU (passeig de la Farga Catalana, 14-16). La tradició

metal·lúrgica tant de Ripoll, evocada en el nom d'aquesta via verda, com per extensió de tot Catalunya, està molt ben representada per la Farga Palau, singular pel seu mecanisme de funcionament que durant quatre segles ha fabricat peces de ferro i aram.

5 EL CAT. TERRA DE COMPTES I ABATS. Al Centre d'Acollida Turística (CAT) de Ripoll, ubicat a l'inici de la via verda, podem trobar àmplia informació històrica de Ripoll i la comarca, sota el lema 'Terra de comtes i abats', així com sobre les vies verdes i el projecte dels secrets.

6 OGASSA I LES MINES DE CARBÓ. Ja a l'altre extrem de la via verda, a la població d'Ogassa, podem trobar diversos vestigis d'una important activitat minera, produïda al llarg de 200 anys. Podrem seguir la ruta a peu per les *Vides de Carbó* (Secrets de les Vies Verdes) per descobrir-ne els seus detalls.

La vall pirinenca que acull planes fèrtils i guarda l'art romànic

Monestir de Sant Joan de les Abadeses.

Aquest tram discorre per camins agrícoles principalment formigonats, amb algunes seccions curtes de fortes pendents. Cal anar especialment amb compte amb el tram d'1 km a partir de la Batllia, on agafarem un estret corriol sense pavimentar amb forts pendents i ciclabilitat difícil **△**. Contrasten els relleus que limiten la vall, amb el seu fons pla. Les terrasses fluvials del riu Ter, a diferents alçades, tal com pertoca a un riu amb llarga història, acullen planes fèrtils amb excel·lents pastures aprofitades per cavalls i vaques. Els últims 2,3 km discorren per la

carretera C-38 que disposa d'un voral que ens protegirà del trànsit, aquí notable **△**.

SANT JOAN DE LES ABADESSES. La vila està fortament marcada pel monestir i per l'estructura medieval de la Plaça Major i els carrers estrets que l'envolten, tot encerclat per una sòlida muralla de la que en queden restes a l'extrem oest.

1 EL MONESTIR. Fou fundat l'any 887 per Guifré el Pilós perquè acollís la seva filla Emma i la comunitat de religioses que va donar nom al municipi. A banda de l'arquitectura, la seva importància radica en les peces escultòriques que reuneix. Algunes de les més importants són el Davallament, set figures de fusta policromada, de format gairebé natural, que daten del segle XII. El museu del monestir és un fidel retrat de la intensa vida social i cultural desenvolupada al llarg de la seva existència. Des d'aquí podrem visitar el

claustre, l'església i el Palau de l'Abadia que acull l'oficina d'informació i turisme.

2 L'ESGLÉSIA DE SANT POL I PONT VELL. Travessarem al marge dret del riu pel Pont Vell, construït entre el 1128 i 1138 i enderrocat pel terratrèmol del 1428 i posteriorment a la guerra civil, tot i que s'ha reparat en diverses ocasions fins a la forma arquitectònica actual. Abans, però, passarem per davant de la peculiar església de Sant Pol (1142), derruïda el 1690 per l'atac bèl·lic del Duc de Noailles i conservada així des d'aleshores.

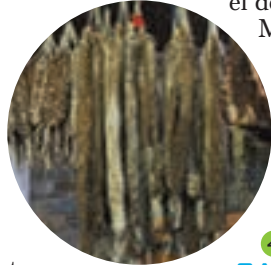
El pont vell de Sant Joan de les Abadeses.

La vall pirinenca de Camprodon

Tram molt semblant a l'anterior, camins agrícoles formigonats, amb seccions curtes de pendents elevades.

SANT PAU DE SEGÚRIES. A partir de Sant Pau, i cap al nord, la vall pren el nom de Vall de Camprodon i és una unitat clarament diferenciada, amb vincles amb Olot i històricament amb el comtat de Besalú i el bisbat de Girona. Mostra d'això són les restes molt ben conservades de la Via Romana del Capçacosta **1** que unia Sant Pau amb la Vall de Bianya i que actualment podem seguir. Aquest vincle també ha quedat plasmat a la literatura catalana a la llegenda del Mariner de Sant Pau de Jacint Verdaguer. L'element arquitectònic més destacable és l'església de Sant Pau de Segúries **2**, d'origen romànic i citada ja l'any 920.

CAMPRODON. Vila nascuda al voltant del monestir de Sant Pere i molt vinculada al turisme des de principis del segle XIX amb l'arribada dels primers excursionistes i membres de la burgesia barcelonina que van edificar aquí les seves mansions d'estiueig, d'estil modernista, en els dos grans passeigs, el de la Font Nova i el Passeig Maristany **3**. En una d'elles hi residí el president de la Segona República espanyola, Juan Negrín. Això també explica la seva forta activitat comercial i de productes artesans com els embotits i les galetes.

4 EL MONESTIR DE SANT PERE. Construït a mitjan segle X, la seva ornamentació de mènsules i cornises, i la distribució quadrangular dels absis, fan possible considerar l'església una construcció més pròpia de l'orde del Cister que de l'orde benedictí.

El pont Nou de Camprodon.

5 EL PONT NOU. La seva construcció es remunta al segle XII i es troba al centre urbà, essent així de pas obligat per travessar el Ter de camí a la Cerdanya.

6 MUSEU ISAAC ALBÉNIZ. (carrer Sant Roc, 22). Museu dedicat al compositor català nascut a la vila l'any 1860. Cada any se celebra un festival de música que porta el seu nom.

Els alts cims pirinencs. Camí de la divisòria d'aigües

Molló amb el Costabona al fons.

Deixarem la vall del Ter per seguir la del Ritort, un dels seus afluent. Malgrat que tot el tram es compartit amb vehicles ▲ i discorre íntegrament per la carretera C-38, el trànsit és molt escàs, arribant a ser un dels trams més silenciosos de la ruta, ajudat per la quietud típica de l'alta muntanya. La pujada es sostinguda i llarga. Una aturada a Molló, i potser a algun altre punt per fer fotografies i descansar la musculatura, ens ajudarà. Vigileu, però, de

no deixar refredar massa la musculatura abans de reprendre la pujada.

El Coll d'Ares és el punt més alt de la ruta. Ens trobarem a la divisòria d'aigües de la serralada pirinenca que, des del Tractat dels Pirineus al 1659, actua com a frontera política entre l'estat espanyol i el francès. Geològicament serem als Pirineus axials, la part més escarpada i amb materials

més antics de la serralada. A poc a poc, i a mida que pugem, deixarem de veure les planes de les terrasses fluvial del fons de la vall, atès que amb aquest pendent el riu té massa energia per poder dipositar sediments. La vegetació va canviant, donant pas cada cop més a retalls sense bosc dominats per pastures. A poc a poc, tot el que veiem va quedant sota els nostres peus. Un cop a dalt, el vestigi de la funció fronterera queda palès amb les indicacions del camí de la retirada, un recorregut temàtic senyalitzat que porta fins a Prats de Molló i que recorda el passatge de més de 100.000 refugiats que fugien de la dictadura de Franco l'hivern de 1939.

MOLLÓ. Es tracta d'un nucli de població concentrada, documentat ja al 936, any de l'acta de consagració de l'Església de Santa Cecília. Com a activitat tradicional cal destacar la baixada dels mulats a Espinavell, un nucli del terme. Cada 13 d'octubre els ramaders recullen els més de

L'església de Santa Cecília.

300 poltres que han estat pasturant a les muntanyes de la serralada i els baixen al poble per a la seva venda.

1 ESSLÉSIA DE SANTA CECÍLIA (ROMÀNIC CATALÀ).

Data del segle XII i es caracteritza sobretot per la seva esvelta torre campanar de planta quadrada i quatre pisos. Pel que fa a l'església, cal destacar-ne la portalada, situada a un costat, amb

motius ornamentals concentrats en vuit mènsules, set de les quals representen els pecats capitals.

2 MOLLÓ PARC (PARC D'ANIMALS).

A peu de la nostra ruta, ofereix al visitant un recorregut que permet caminar entre cérvols, daines i cabirols, i veureu com s'alimenten, descansen, es relacionen entre ells, juguen i tenen cura de les seves cries.

A la recerca del refugi fortificat

Entrem al Vallespir. La baixada per la carretera D-115 és molt llarga i pronunciada **▲**. Abrigueu-vos i tingueu cura dels frens, especialment si és un dia de pluja i els frens són de pastilla. Recordeu que encara que hi hagi poc trànsit és un tram compartit amb vehicles.

Sou a l'eix de la serralada pirinenca. Aquest espai té unes característiques naturals singulars, tant pel que fa a la geologia com per la flora i la fauna que hi habiten. És per això que gran part n'és una reserva natural. A les oficines de la Reserva Natural de Prats (rue du Fauburg, 26) **1** hi trobareu informació sobre itineraris a peu, i també en bicicleta, per endinsar-vos a la reserva i descobrir-hi el seu estat més pur. A la vila també hi ha oferta d'activitats d'aventura com el barranquisme; o, si ho preferiu, podreu relaxar-vos i aprofitar les propietats curatives de les aigües termals de la Presta, conegudes ja des del segle XIV.

MICHEL CASTILLO

Ciutat medieval fortificada.

P. SALES

Prats de Molló.

PRATS DE MOLLÓ. Ciutat medieval fortificada, citada per primer cop el 878, conserva nombrosos elements històrics separats en dos nuclis veïns, la vila baixa i la vila d'amunt. A la vila baixa **2** destaquen el Portal de França, la Plaça Josep de la Trinxeria, la Creu dels Improperis, l'església i la capella de les santes Justa i Rufina, el camí de ronda per les muralles o el pont de la Guillema. A la vila d'amunt **3**, les places del Rei i de la Vila d'Amunt i els portals del Verger, del Rector i d'Espanya. A fora de la ciutat fortificada trobarem la Plaça

del Firal, just davant de la porta de França, on hi ha l'oficina de turisme.

4 FORT DE LA GUÀRDIA. A conseqüència del Tractat dels Pirineus l'any 1659, que implicà l'annexió a França d'aquest territori, Prats de Molló esdevé una plaça forta fronterera. Aleshores s'inicia la construcció del Fort de la Guàrdia, amb capacitat per a un centenar de soldats, destinat a protegir la nova frontera i vigilar l'entrada a l'Alt Vallespir. Gaudeix d'un bon estat de conservació i té un recorregut de visita comentat.

El Tec o la vall emblemàtica del Vallespir

Aquest tram i el següent continuen per la carretera D-115, però ara molt més transitada que la baixada del Coll d'Ares **⚠**. La carretera és estreta, majoritàriament sense vorals, i els cotxes hi circulen a velocitats elevades. Aquest tram i el següent són uns dels principals motius per aconsellar fer la ruta Pirinexus en sentit horari, atès que la sensació de perill i angoixa quan circulem en baixada és molt menor que quan pugem. En conseqüència, poseu-vos una armilla fluorescent i simplement deixeu-vos anar.

Tot el recorregut entre Prats de Molló i el Voló discorre al costat del riu Tec, amb una fauna i una flora protegida dins la Xarxa Natura 2000. El primer que crida l'atenció és la direcció d'aquesta vall. No discorre perpendicular a la serralada, com seria d'esperar, sinó que agafa una direcció obliqua, com si tingués pressa per arribar al mar i busqués el camí més curt. Aquesta direcció està condicionada, com en el cas de la Vall d'Hostoles (entre Amer i Sant Feliu de Pallerols), per una falla, que en

Ruta Pirinexus, entre Prats de Molló i Arles.

aquest cas va enfonsar el bloc situat al nord-est. Aquestes falles formen part d'un conjunt més gran i, com ja hem comentat, són les responsables de la creació de les grans depressions de l'Empordà i el Rosselló, del vulcanisme de la Garrotxa i dels sismes del 1427 i 1428. Aquesta circumstància fa que la vall sigui molt rectilínia i que el riu perdi desnivell d'una manera molt ràpida, fent que l'erosió que

produceix sigui molt concentrada en el fons del seu llit i que la vall estigui limitada per vessants amb pendents molt elevats. Així, el riu davalla per un fons estret i engorjat. La mateixa carretera, a voltes, discorre literalment penjada dels escarpats vessants de la vall. No fa gaire, el 1940, aquesta energia del riu es transformà en catàstrofe. Després d'intenses pluges i d'una esllavissada que col·lapsà un tram de la vall, es produí una riuada devastadora que afectà a Arles i a els Banys. Hi van haver 50 desapareguts, alguns dels quals mai no foren trobats, i la línia del tren entre Prats i els Banys quedà destrossada i no tornà a funcionar mai més.

EL TERMALISME. Aquest és un altre fenomen causat per les grans falles. Per això trobem a la vall fenòmens termals, tant a la Presta, prop de Prats, com a els Banys d'Arles, més a l'est. Les fractures afavoreixen el trànsit de l'aigua a l'interior de la terra i el posterior sobreescalfament d'aquestes.

Per les estretes gorges arribem fins a l'abadia més antiga

1 LES GORGES DE LA FOU. Un cop ens anem acostant al final d'aquest tram, uns 2,5 km abans d'arribar a Arles, trobarem una desviació a la nostra esquerra que ens porta a les Gorges de la Fou, les més estretes del món. Aquestes se situen a tan sols 500 metres de la nostra ruta. Són 1.500 metres de recorregut còmode per un estret canó de parets de més de 200 metres d'alçada i on es poden tocar ambdós costats al mateix temps.

ARLES. L'arribada a Arles ens espera plena d'història. Desenvolupada al voltant de l'Abadia de Santa Maria, la vila ha viscut una certa activitat industrial al voltant de la fàbrica de filatures catalanes, el molí i l'artesanania de dolços.

Ens podem adreçar directament a la oficina de turisme situada a l'entrada de l'Abadia Benedictina de Santa Maria, una de les més antigues de Catalunya (778-780) **2**. Cal destacar-ne, entre d'altres, el

MICHEL CASTILLO

Claustre del monestir de Santa Maria.

claustre, que combina la pedra de Girona i el marbre de Ceret, la Creu del Gra, obra mestra de l'art de la Farga Catalana, la Sala Capitular i l'església.

Poc més enllà de l'abadia trobarem El molí de les Arts i l'Artesanat, on hi ha l'antic museu dels teixits catalans **3**.

Si voleu tradició, abans de marxar

passeeu per una pastisseria a comprar una *Rousquilla*, un dolç típic del Vallespir, especialment d'Arles. Cal destacar també l'edifici anomenat *Les Indis* per la seva arquitectura Art nouveau, actualment seu de l'Ajuntament.

4 LES MINES DE FERRO I EL TREN. Arles també ha tingut una vinculació amb la mineria. Prop d'aquí, a Cortsaví, hi ha les mines de ferro de 'Vetera'. Per això, no és casual que ja al 1898 el tren arribés a Arles, i que a partir d'aquí el nostre viatge s'hi vinculí, atès que la seva plataforma servirà per adequar una via verda, en alguns trams de la qual ja hi circularem ara.

ELS CIRCUITS BTT DE L'ALT VALLESPÍR. Si aneu amb una BTT per tota l'àrea entre Prats i Arles de Tec podeu deixar les alforges a l'allotjament i seguir algun dels molts circuits BTT de l'Alt Vallespir.

De l'ambient pirinenc a la Mediterrània

Després de sortir d'Arles per la carretera principal (D-115), la deixarem per prendre un camí a la dreta. Ara la ruta aprofita camins, asfaltats o no, senders al costat del Tec (alguns petits trams amb ferm pedregós) i aprofita aquells trams on encara es conserva algun vestigi ferroviari de l'antic tren d'Arles a el Voló. Compte, algun cop hauré de passar barreres per impedir el pas de vehicles motoritzats que ens obligaran a posar la bicicleta en posició vertical. Pedalarem molt més tranquils allunyats del trànsit, encara que en algun petit tram el retrobem. A la sortida dels Banys d'Arles la presència d'infraestructures ferroviàries és ben palesa. I és que el 1975 el tren encara arribava fins aquí per venir a buscar mineral de ferro, concretament fins a la boca est del túnel d'els Banys ①, que encara podem veure avui. A partir d'aquí passarem per un antic pont ferroviari compartit amb vehicles, i poc després pedalarem ja per la plataforma del tren, recentment formigonada, únicament apte per a ciclistes i vianants. Ens caldrà superar alguna rampa,

MICHEL CASTILLO

Els Banys d'Arles.

també formigonada, allà on la plataforma ferroviària ha estat interrompuda.

ELS BANYS D'ARLES. La vall es comença a obrir i a perdre el caràcter enèrgic i engorjat associat a la muntanya. Quan ens acostem a els Banys d'Arles, notem una temperatura més càlida i un aire que ens recorda el mar. Efectivament, les primeres instal·lacions que trobarem a la vila són la piscina municipal d'aigua calenta i un centre esportiu anomenat espai mediterrani, evidència que ens trobem davant la barreja de l'aire de muntanya i l'aire de mar.

A els Banys d'Arles tot destil·la termalisme. Des de l'any 633 ja existeixen unes termes romanes situades a aquest indret, que fou anomenat els Banys, fins el 1840 que rebé el nom francès d'*Amélie* (*Amélie-les-Bains*) en honor a la reina del mateix nom. Des de les hores ha estat una destinació per gaudir de les propietats de les aigües termals i la relaxació que proporcionen; de fet hi ha uns abonaments d'un dia per posar-se en forma. Si ens desplaçem un quilòmetre i mig pel marge esquerre del Tec arribarem a Palaldà, on a banda de visitar la vila medieval fortificada també podem anar al Musée de la Poste (museu de correus) ②, on també hi ha el centre d'interpretació Charles Rennie Mackintosh i el Museu de les Arts i Tradicions Populars, on podem descobrir els útils tradicionals del sabater i com es fa una espadanya «vigatana catalana». Després ens caldrà tornar a Els Banys per no perdre la via, que a partir d'aquí té un recorregut espectacular.

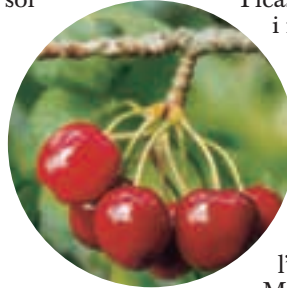
Fent via cap a la capital del Vallespir

El pont del Diable, a Ceret.

Aquest és el tram amb més recorregut sobre l'antiga via de tren, amb un ferm formigonat que facilita la pedalada. Passarem per vestigis ferroviaris excel·lents, túnels i ponts de ferro molt espectaculars, sobretot el darrer, que està situat al Pont de Reiners (1). Després d'aquest pont una nova passarel·la recentment construïda ens permet travessar per sobre la carretera amb

seguretat. Poc més endavant, perdem la plataforma i ens acostem a Ceret a través dels seus carrers. A la sortida de la població, deixarem els carrers transitats i creuarem el riu Tec pel pont del Diable (2), (pont per a vianants) que és el pont medieval (segle XIV) més gran que mai no s'ha fet d'un sol arc. La llegenda diu que la pedra que li falta hauria estat robada pel diable. Després travessarem la carretera i, per la Rue de l'Ermitage, anirem a cercar la via per creuar-la per un estret pas formigonat i seguir cap a la dreta pel camí, inicialment asfaltat i després de grava no gaire compactada, que discorre entremig de cirerers.

CERET. Capital de la cirera i del Vallespir. La ciutat, reconeguda a nivell mundial pels artistes plàstics que li han donat reputació de «meca del cubisme»,

ens convida a descobrir un centre històric a través de dos camins que s'entrecreuen constantment. El «Chemin Faisant» uneix 13 monuments o llocs classificats del patrimoni ceretà i el «Chemin sublimé» està il·lustrat amb 20 taules i rètols col·locats en el lloc on els artistes Pablo

Picasso, Georges Braque, Juan Gris i molts altres van pintar les seves obres d'art i ens permeten entendre millor el seu procés de creació. Per descomptat hem d'acabar aquest passeig de les arts plàstiques amb una visita al Museu d'Art Modern de Ceret (3).

També cal remarcar l'obertura d'un nou museu «MuSIC» – Museu dels Instruments de Ceret, que presenta instruments antics de tot el món. Finalment destacar la casa del patrimoni «Françoise Claustre» que vetlla sobre la nova font de la plaça Pablo Picasso.

Tanquem el cercle

Seguint entremig dels cirerers i alguna vinya, passarem prop del vistós castell d'Aubiry i del mas Santa Teresa. Després, el camí és un xic més pedregós fins que ens acostem a la carretera D-115 provinent de Ceret, on tornarà a ser asfaltat. Travessarem la carretera per una rotonda i tot seguit ens endinsarem pels carrers de Sant Joan de Pladecorts. Tram asfaltat compartit amb vehicles, però amb poc trànsit. A la Sortida de Sant Joan, i després de creuar un curs d'aigua, cal deixar l'asfalt, prendre un estret caminet (0,5 metres) i travessar una estructura metàl·lica que impedeix el pas d'animals. Per superar aquesta estructura, i una altra que trobarem més endavant, caldrà que posem la bicicleta en posició vertical. A partir d'aquí només ens cal seguir l'estret camí que després es torna més

L'església d'el Voló.

Llacs de Sant Joan de Pladecorts.

ample i que té un paviment de grava força compactada. Després de passar per sota tres ponts de vies motoritzades, girarem a l'esquerra per accedir a el Voló. En aquest punt tancarem el cercle i entroncarem amb la ruta que iniciarem.

1 ELS LLACS DE SANT JOAN DE PLADECORTS. Passats els carrers de Sant Joan, no gaire lluny del seu centre més antic, al voltant d'un castell, el tram està dominat per l'envergadura dels dos estanys artificials que trobarem situats a l'esquerra del Tec. És un espai turístic que acull

nombroses activitats lúdiques i on trobareu recorreguts amb panells d'informació sobre la fauna i la flora de l'espai.

EL VOLÓ. El circuit històric d'el Voló recorre el nucli antic del poble, al voltant de l'església, i es dirigeix cap a la Torre Quadrangular, vestigi d'antigues fortificacions, així com cap a l'imponent Campana de l'Assumpció de 832 kg de pes i l'estàtua del Petit Tambor, construïda en homenatge al primer nen de les tropes mort en combat. El fris del portal de l'església és una obra remarcable del Mestre de Cabestany, un escultor anònim del segle XII, autor també d'obres de gran qualitat encara visibles avui a Girona, Navarra o la Toscana. A l'*Espace des Arts* podreu veure exposicions de pintura, escultura o fotografia. Si disposeu de prou temps, podreu fer l'històric camí de la batalla d'el Voló (1793-1794), la qual enfrontà les tropes de Napoleó a les del Regne d'Espanya, o gaudir de les cures termals que s'ofereixen a les *Thermes*.

Esdeveniments culturals, folklòrics i gastronòmics de la ruta

El ventall d'activitats que s'organitzen al llarg de l'any en tot el territori és molt ample. Començant pels festivals de música, especialment a l'estiu, les

jornades gastronòmiques varien segons la temporada i el producte o les fires i festes dels productes tradicionals. En aquestes tres pàgines teniu una relació

dels principals esdeveniments, que no de tots, per tal que podeu programar les vostres visites en funció de l'època en què decidiu fer la ruta.

Gener	Febrer	Març	Esdeveniment	Poble	Info
			Festa de la trufa (Fira gastronòmica)	Arles	www.tourisme-haut-vallespir.com
			Cuina de la garoïna (Plats amb garoïna [eriço de mar])	Palafrugell	www.garoinada.cat
			Jornades gastronòmiques de la Matança del porc i la Quaresma	Camprodon i Molló	http://ca.costabrava.org/
			Festa de l'Ós (Festa llegendària)	Prats de Molló, Arles, Sant Llorenç de Cerdans	www.fetes-ours-vallespir.com
			Fira del Farro (Farina de blat de moro. Gastronomia)	La Vall de Bianya	www.valldebianya.cat
			Black Music Festival	Salt i Girona	www.blackmusicfestival.com
			Pals i la cuina de l'arròs	Pals	www.pals.cat
			El mini Olot (Festival de música)	Olot	www.elmini.net
			Fira de Caça i Mostra Gastronòmica	Cassà de la Selva	www.cassa.cat
			La cuina del porc (Jornades gastronòmiques)	La Cellera de Ter	www.lacelleradeter.cat
			Fira de l'Embotit de Bescanó	Bescanó	www.festacatalunya.cat
Abril	Maig	Juny	Esdeveniment	Poble	Info
			Mercat Medieval	Sant Antoni de Calonge	www.calonge.cat
			Jornades gastronòmiques de la cuina del bolet de primavera	Olot, Vall d'en Bas, Les Preses, Vall de Bianya	www.cuinavolcanica.cat
			Mediterrània Mar Obert (Fira multisectorial)	Torroella de Montgrí	www.torroella-estartit.cat
			Festival Internacional de Música de Joves Intèrprets	Le Boulou	www.tourisme-leboulou.fr
			Menú de la Gamba	Palamós	www.palamos.org
			La Cuina del Peix Blau Ganxó	Sant Feliu de Guíxols	www.guixols.cat
			Fira - Mercat de la Ceràmica Catalana	Quart	www.quart.cat
			Fira Grecoromana. Triumvirat Mediterrani	L'Escala	www.triumviratmediterrani.org

Abril	Maig	Juny	Esdeveniment	Poble	Info
			Festa Nacional de la Llana i Casament de Pagès	Ripoll	www.ripoll.cat/turisme
			Girona Temps de Flors	Girona	www.gironatempdeflors.net
			Festa Intergalàctica de Juguets de Col·lecció	Figueres	www.figueres.cat
			Festa de la Cirera	Ceret	www.ot-ceret.fr
			«Tastets de mar. La clova» (Gastronomia)	Torroella de Montgrí - l'Estartit	www.enestartit.com
			Festa de l'Aigua	El Voló	www.tourisme-leboulou.fr
			Fira Arrels del Vi (Degustació de vins D.O. Empordà)	Sant Martí d'Empúries	www.arrelselvi.com
			Querències (Música i flamenc)	Ceret	www.ot-ceret.fr
			Festival de música d'Arles	Arles	www.tourisme-haut-vallespir.com
			Festival Internacional de Música de Cambra	Santa Cristina d'Aro	www.santacristina.net
Juliol	Agost	Setembre	Esdeveniment	Poble	Info
			Festival Cornamusam (Festival de música tradicional)	Olot	www.cornamusam.org
			Festival de la Sardana (Dansa tradicional catalana)	Ceret	www.ot-ceret.fr
			Festival de Bandes Charivari	Prats de Mollo - La Preste	www.pratsdemollopapreste.com
			Festival Internacional de Música Castell de Peralada (Pertany a la Xarxa de Festivals de Música d'Europa)	Peralada	www.festivalperalada.com
			Cicle de Concerts del Claustre de Sant Domènec	Peralada	www.peralada.cat
			Festival Internacional de Música Clàssica	Sant Pere Pescador	www.santpere.org
			Festival de Músiques de Torroella de Montgrí (Pertany a la Xarxa de Festivals de Música d'Europa)	Torroella de Montgrí	www.festivaldetorroella.com
			Festival dels Jardins de Cap Roig	Calella de Palafrugell	www.caproigfestival.com
			Interludi (Música clàssica, popular, flamenc, jazz i country)	Calonge	www.festivalscalonge.com
			Festival Nits de Jazz de Platja d'Aro	Platja d'Aro	www.platjadaro.com
			Festival Internacional de Música de S'Agaró	S'Agaró	www.platjadaro.com
			Festival Internacional de la Porta Ferrada (el més antic de Catalunya, 1958)	Sant Feliu de Guíxols	www.portaferrada.guixols.cat
			Festival Internacional de Música de Ripoll	Ripoll	www.ajripoll.org
			Cicle de Representacions del Mite del Comte Arnau (Espectacles de dansa, música i teatre)	Sant Joan de les Abadesses	www.santjoandedesabadesses.cat
			Festival de Música Isaac Albéniz	Camprodon	www.camprodon.cat
			Visita-Espectacle de Fort Lagarde	Prats de Molló - La Preste	www.pratsdemollopapreste.com
			Portalblau (Festival internacional de músiques i arts de la mediterrània)	L'Escala	www.portalblau.cat
			Festival Folklòric Internacional	Amélie-les-Bains	www.amelie-les-bains.com
			Festival de Música	Prats de Molló - La Preste	www.pratsdemollopapreste.com
			Schubertiada de Vilabertran	Vilabertran	http://ca.schubertiadavilabertran.cat
			Festival de Música de la Vall de Camprodon	Molló	www.valldecamprodon.org

Juliol	Agost	Setembre	Esdeveniment	Poble	Info
			Festival Terra de Trobadors (Música medieval)	Castelló d'Empúries	www.terradetrobadors.cat
			Festival de Jazz de Girona	Girona	www.festivaldejazzdegirona.com
			Festibanyes (Festa taurina)	Amélie-les-Bains	www.festibanyes.free.fr
			Mostra del Vi de l'Alt Empordà	Figueres	www.figueres.cat
			Festa de la Sal (Festes i tradicions de la salaó de l'anxova)	L'Escala	www.anxova-sal.cat
			Jornades Europees de Patrimoni (Visites guiades gratuïtes)	Vallespir i Vall de Camprodon	www.payspyreneesmediteranee.org
			Fira del Bastó i la Fusta (Artesania)	Les Planes d'Hostoles	www.lesplanes.cat
Octubre	Novembre	Desembre	Esdeveniment	Poble	Info
			Festa de l'Anxova	L'Escala	www.visitlescala.cat
			Fira Internacional del Cistell	Salt	www.firadelcistell.cat
			Jornades Gastronòmiques del Suquet de Peix	L'Escala	www.lescala.cat
			Festival de Jazz Costa Brava	Palafrugell	www.palafrugellcultura.cat
			Festa de la Cervesa	Platja d'Aro	www.platjadaro.com
			Festa del Bolet	Llagostrera	www.festabolet.com
			Tria de Mulats d'Espinavell (Baixada de cavalls joves de la muntanya)	Molló	www.mollo.cat
			Fira de la Poma	L'Armentera i Ullà	www.ddgi.cat
			Jornades Gastronòmiques de la Poma Cuita	Torroella de Montgrí	www.enestartit.com
			Menú de l'Escamarlà	Palamós	www.palamos.org
			Fira de Santa Teresa i Fira Catalana de l'Ovella (Productes relacionats amb l'ovella ripollesa)	Ripoll	www.ripoll.cat/turisme
			Fira de Sant Lluç (Fira ramadera que data del 1314)	Olot	www.turismeolot.cat
			Fires de Girona	Girona	www.girona.cat
			Jornades Gastronòmiques del Xai i el Bolet del Ripollès	Ripoll. Sant Joan les Abadesses	www.elripolles.com
			Fira de Sant Martí i Concurs de Torradors de Castanyes d'Amer (Fira d'artesanía)	Amer	www.amer.cat
			Festa del Vi Nou	Calonge	www.calonge.cat
			Fira Agrícola, Ramadera i Comercial de Sant Andreu	Torroella de Montgrí	www.torroella-estartit.cat
			Firatast (Mostra gastronòmica)	Girona	www.incatiscat
			Mostra de pessebres	Olot	www.turismeolot.cat